

GURE-ERRIA

ZEREN ZERA

ADIMENA TA BIOTZA

Gizarteko jazoerak gizonaren emaitz edo f'utuak dira. Ta lurrean jazoten diran gauzak, ondo, balierazteko, gizona ezagutu ta aztertu bear da.

Giza-semeak almen baliotsu bi ditu bere bizi guztiaren oñarri ta ardatz bezela: Adimena-burua ta biotza.

A lmen onek gizonaren griña on edota txarren ta askatasunaren pentsuan dagoz.

Puntu onek gogoan eukirik, lurreko jazoeren argitasuna zerbait sortu daitekela deritzait.

BIDE ZUZENA

Filosofiko esaera da: Bere zergaitia ez dauan zerik, ez dago».

Eta ontan gauzak ikustea ba, zuzentasuna ontzat artzea da, ta zuzentza egarria guztiok dogu gure odol ta gogo barnean.

Personak bide orretatik joan bear leuke, berez, ortik joateko egina da-ta.

BIDE OKERRA

Baña, sarri, zuzenbidea itzi ta oker-bidea artzen da.

Okerbideak, nai mendietan dala, nai lan aldietan dala, bidaztiari oker aundiak dakartsoz.

Bide okerrak gizona ondamedira eroan leike bakar-dadean.

Gizonak errezoizko bidea, bertan bera, izten ba'dau, negurri gabeko ondoren ta desastreetara eldu leiteke, bai bere kaltean, ta bai, beste askoren ondamedian.

ADIBIDEA

Adibidez gauz oiek, obeto, ikusiko ditugu.

.Ni olerkaria ba'nintz, baserri bateko sagasti batera joango nintzake.

Ugezabak diraustanez, sagardi eder ori, len, ote-aldapa bat izan zan.

Baña sagarra artzeko lur egokia zala ikusirik, oteak erre, ta sakon atxurtu eban, ongariak lurrera zabalduetz.

Ta gero, sagar landarak, giro bikaiñez jarri zituan lurrean.

Urterik urtera, gora-goraka, ta mardul etozen.

Laster udabarriko lora ugariak udegoieneko burdikada sagar biurtu ziren.

ESAN-NAIA

Frutua agirian dago.

Lanak, izerdiak ta landara egokiak, irurak sortu eben baserritarrarentzat bizi-modu pozgarria. Atxur lane-tik ta landara onetik oteak eta larrak ezin urten eikeen.

Sagasti onen edertasuna lugin atxurketaren ondorena zan.

Lanaren zera, frutuen edertasuna zan.

ONDAMENA

Baña bestera be, bardin jazoten da.

Lengo aldian sagardi ederrak izan ziranak, gaur, sasi artean ittota ikusten ditugu.

Atxurak ukulluan baztertu ziran aurrerapidearen edo bizimoduaren izenean, gizonak lurreko ardurak albo batera bota zituen.

Beste alde batetik kanpoaren aurka somorro ta etsai asko dira.

A rerio guzti onen aurka gure sugatz eta lurrak ezin irauin dabe.

Lupuak jota bezela, gauz on asko jausi dira.

Penagarria, benetan.

Baña jausi dira.

Itziaren ondorena, berez, eriotzea.

Zereen zera ondamena.

ASABAK

Onen parez, orain, aitatzera noan au, sagar lorea ez da.

Au gertaera lazgarria da.

Kateien josirikoa.

Ta urteen joan etorrian, ainbeste min emon daben ezkeroz, euskaldunaren bizia barneraño zaurituta dago.

Euskaldunak bere lurraldea, askatasuna, jaubetasuna ta erri legeak eredugarizkoak eukazan.

Euskalerriko legeak, elkartasunean egiñak, erri berberaren oiturak ziran.

jende guztiaren artean jaiio, bizi, ta ondo, onartuak zirenak. Gure Lege Zarra erri berberaren pentsabide ta biotzaren muiña zan.

Era ortan, bizi ziran gure asabak.

Lana ta bakea ziran euren amets guztia, berez, giza eskubidez bezela arturiko lurraldean.

ZAPALKUNTZA

Euskal alderdi guztiei berezko askatasun ori kendu eusen.

Geroztik, beti, erabili izan dabe gure erria azpian, gogorkerietan, itzez, eta burdin arteetan.

Gure izkuntzak ere, berari berez, zor jakon bidean, itz egiteko eskubiderik, sarri, ez dau izan Amaika bider, euskeldun umeak lotsatuak eta zigortuak izan dira eskola aldeetan.

Euskaldunak ez dau izan eskubiderik, berak dakian izkuntzan, bere burua zaintzeko.

Au ez al da zapalduta bizi izatea?

Au ez al da erri bateri emon nai izan jakon eriotza...?

Ta ez lagunei bakarrik. Baso, mendi, itxaso, lurraren mamin, ondasun ta bere inguru guztiak osotzen eben euskaldunen askatasun lurra, izkuntzarik jakintsuenagaz batean.

BAKE-BIDEA

Sabinek, lenen, oartu ta ikusi eban, barren-barrendik, noraiñokoa zan Euzkadi'ren ondamedia ta negarra.

Onetarako eskubiderik ez dago, bere baitan, esan eban, ta erria argitu nai izan eban.

Ta azkenez ere, erriaren arazoak ekarri eutsoen neke ta kartzela garratzak, ta ondoren, eriotzea.

Gaurko jazoera guztien sustraia, or, dago.

Aundia izan da erriaren nekea, gogorra gizonaren eskua gure erriaren gain.

Orain, konturatu gizonak, guztiok epaitu bear gaituan Egilleak, zer nai daben. Lenengo, zuzentasuna Euzka-di'ren alde.

Erri mindu onen eskubideen zuzentasuna.

Ta ondoren bakea.

SOLOZABAL'dar Paulin'ek